

Ītariamųjų / kaltinamųjų teisės baudžiamajame procese - Latvija

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([lv](#)) neseniai atlikta pakeitimų. Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Šiose faktų suvestinėse paaiškinama, kas vyksta, kai asmuo yra ĩtariamas arba kaltinamas padaręs nusikaltimą, už kurį traukiama baudžiamojon atsakomybėn. Informaciją apie Kelių eismo taisyklių pažeidimus, už kuriuos paprastai skiriama fiksuoto dydžio bauda, rasite [5 faktų suvestinėje](#).

Jei esate nukentėjęs nuo nusikaltimo, visą informaciją apie savo teises rasite [čia](#).

Baudžiamojo proceso santrauka

Toliau pateikiama trumpa etapų, iš kurių paprastai susideda baudžiamasis procesas, santrauka:

- Ikiteisminis tyrimas
- Patraukimas baudžiamojon atsakomybėn
- Bylos nagrinėjimas pirmosios instancijos teisme
- Bylos peržiūrėjimas Apeliaciniame teisme
- Bylos peržiūrėjimas Aukščiausiajame Teisme
- Neįsiteisėjusių teismo sprendimų peržiūra

Daugiau informacijos apie visus šiuos proceso etapus ir savo teises rasite faktų suvestinėse.

Ši informacija nėra teisinė konsultacija. Ji tėra patariamojo pobūdžio.

Europos Komisijos vaidmuo

Atkreipkite dėmesį, kad Europos Komisija neatlieka jokio vaidmens valstybių narių baudžiamajame procese, todėl jei ir turėtumėte nusiskundimų, ji jums niekuo negalėtų padėti. Informacijos apie tai, kaip ir kur reikėtų paduoti skundą, rasite šiose faktų suvestinėse.

Norėdami surasti reikiamą informaciją, spustelėkite toliau esančias nuorodas

[1. Kaip gauti teisinę pagalbą](#)

[2. Mano teisės nusikaltimo tyrimo metu](#)

- Ikiteisminis tyrimas
- Patraukimas baudžiamojon atsakomybėn
- Tam tikri procesiniai veiksmai

[3. Mano teisės teismo proceso metu](#)

[4. Mano teisės teismo procesui pasibaigus](#)

[5. Kelių eismo taisyklių pažeidimai](#)

Susijusios nuorodos

[Baudžiamojo proceso įstatymas](#)

[Baudžiamasis įstatymas](#)

[Valstybės policija](#)

[Prokuratūra](#)

[Latvijos advokatūra](#)

[Latvijos teismai](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 26/06/2012

1 - Kaip gauti teisinę pagalbą

 Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (lv) neseniai atlikta pakeitimų. Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Gauti nepriklausomą teisinę pagalbą ypač svarbu, jei koku nors būdu dalyvaujate baudžiamajame procese. Faktų suvestinėse rasite atsakymą, kada ir kokiomis sąlygomis turite teisę būti atstovaujama advokato. Taip pat sužinosite, kaip advokatas gali jums padėti. Šioje bendrojoje faktų suvestinėje sužinosite, kaip susirasti advokatą ir kas padengs advokato išlaidas, jei pats neturėsite pakankamai lėšų jam sumokėti.

Kaip susirasti advokatą

Jei jums reikia advokato, kreipkitės į [Latvijos advokatų tarybą](#). Ji turi ir gali jums pateikti Latvijoje praktikuojančių [advokatų sąrašą](#).

Nepaisant to, ar esate uždarytas areštinėje, ar ne, už procesą atsakingai institucijai (tyrėjui / prokurorui / teismui) galite nurodyti, kad pageidaujate gauti teisinę pagalbą. Gausite informaciją apie budinčius advokatus arba budinčiam advokatui bus pranešta, kad jums būtina teisinė pagalba, ir ji bus kuo skubiau jums suteikta.

Geriausia, kad jūs arba jūsų giminaičiai susitartų su advokatu, kuris byloje jums atstovaus tiek, kiek bus būtina.

Užmokestis advokatui

Advokato teikiamos paslaugos yra mokamos, ir klientas bei advokatas dėl užmokesčio susitaria raštu. Jei nesudarėte sutarties su advokatu, reikiamą teisinę pagalbą suteiks valstybė ir už ją bus sumokėta iš valstybės biudžeto.

Susijusios nuorodos

[Baudžiamojo proceso įstatymas](#)

[Advokatūros įstatymas](#)

[Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas](#)

[Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo taisyklės](#)

[Latvijos advokatūra](#)

[Teisinės pagalbos tarnyba](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 26/06/2012

---

2 - Mano teisės ikiteisminio tyrimo laikotarpiu ir iki baudžiamosios bylos atidavimo teismui

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (lv) neseniai atlikta pakeitimų. Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Kokie yra ikiteisminio tyrimo etapai?

Ikiteisminio tyrimo paskirtis – išsiaiškinti:

- ar padarytas nusikaltimas;
- kam pateikti kaltinimus dėl nusikaltimo;
- ar galima ikiteisminį tyrimą nutraukti, užbaigti arba atiduoti medžiagą teismui.

Ikiteisminį tyrimą sudaro du etapai: tyrimas ir patraukimas baudžiamojon atsakomybėn.

Tyrimą vykdo skirtingos policijos institucijos, įskaitant [Valstybės policiją](#), [Valstybės saugumo policiją](#), [Finansų policiją](#), Karo policiją, [Pataisos įstaigų valdybą](#), [Korupcijos prevencijos ir kovos su korupcija biurą](#), [Valstybės sienos apsaugos tarnybą](#), muitinės institucijas, atviroje jūroje esančių laivų kapitonus, užsienio teritorijose dislokuotų Nacionalinių ginkluotųjų pajėgų padalinių vadus. Tyrimą vykdo vietovės, kurioje padarytas nusikaltimas, institucija. Tyrimą vykdyti gali ir [prokuratūra](#).

Baudžiamojon atsakomybėn traukia [baudžiamojo persekiojimo institucijos](#).

Mano teisės nusikaltimo tyrimo metu

Išsamesnės informacijos apie savo teises kiekvienu baudžiamojo proceso ikiteisminio tyrimo etapu rasite spustelėję šias nuorodas:

- [1. Ikiteisminis tyrimas](#)
- [2. Patraukimas baudžiamojon atsakomybėn](#)
- [3. Tam tikri procesiniai veiksmai](#)

1. Ikiteisminis tyrimas

Ikiteisminio tyrimo paskirtis

Ikiteisminiu tyrimu siekiama išsiaiškinti, ar padarytas nusikaltimas, kam pateikti kaltinimą dėl nusikaltimo ir ar tyrimas gali būti nutrauktas.

Su jumis dirbs tyrėjas (dažniausiai policijos pareigūnas). Ikiteisminio tyrimo metu galite būti suimtas 48 valandoms ir saugumo sumetimais uždarytas į areštinę.

Bendras ikiteisminiam tyrimui ir patraukimui baudžiamojon atsakomybėn skirtas terminas priklauso nuo nusikaltimo, kuriuo esate įtariamas, sunkumo (nuo 6 iki 22 mėnesių, numatant galimybę jį pratęsti dar 6 mėnesiams). Jei šio termino nepakanka, visos kardamosios priemonės ir jūsų nuosavybės teisių suvaržymai turi būti panaikinti.

Ar būsiu informuotas apie tai, kas vyksta?

Tyrimą atliekantis policijos pareigūnas turi jus informuoti apie tai, kas vyksta.

Ar bus suteiktos vertėjo paslaugos, jei nemoku vietos kalbos?

Jei nemokate vietos kalbos, jums bus suteiktos vertėjo paslaugos. Tuo pasirūpins policijos pareigūnas arba prokuroras. Vertėjas išvers viską, kas būtina: dokumentus, jūsų pokalbį su tyrėju ir advokatu bei jūsų parodymus.

Kuriuo etapu galėsiu pasikalbėti su advokatu?

Jei nemokate vietos kalbos, advokato paslaugos jums nėra privalomos, tačiau patartinos, nes galite nežinoti vietos situacijos ir įstatymų. Galite pasirinkti advokatą pats arba paprašyti tyrimą atliekančio pareigūno skirti budintį advokatą.

Jei esate suimtas, advokatas bus pakviestas jums atstovauti per 48 valandas. Procese dalyvaujančiam užsienio advokatui patartina atstovauti kartu su vietos advokatu.

Vertėjo paslaugos bus suteiktos kuo skubiau, nes vertėjo dalyvavimas būtinas ir apklausai, ir tam, kad jums būtų paaiškinta situacija.

Ar bus prašoma, kad pateikčiau informaciją? Ar turėčiau ją pateikti?

Turite teisę pateikti informaciją, tačiau tai nėra jūsų pareiga. Turite teisę tylėti, ir tai negali būti panaudota prieš jus ar vertinama kaip atsisakymas bendradarbiauti tyrime.

Kas atsitiks, jei pasakysiu ką nors, kas nenaudinga mano bylai?

Jūsų parodymai bus vertinami kartu su kitais byloje esančiais įrodymais. Neprivalote duoti parodymų prieš save. Turite teisę daryti pareiškimus, kurie, jūsų nuomone, yra būtini. Galite atsisakyti duoti parodymus.

Ar galiu susisiekti su šeimos nariu arba draugu?

Jei esate suimtas, turite teisę prašyti tyrėjo nedelsiant pranešti jūsų šeimos nariams, kitiems gimineičiai arba mokymosi įstaigai ir kt.

Ar galiu kreiptis į gydytoją, jei tai būtina?

Taip. Vykdamas ikiteisminį tyrimą užtikrinama žmogaus teisių apsauga.

Ar galiu susisiekti su savo ambasada, jei esu iš kitos šalies?

Turite teisę reikalauti, kad būtų pranešta jūsų ambasadai / konsulinei įstaigai.

Esu iš kitos valstybės. Ar privalau dalyvauti vykdamas ikiteisminį tyrimą?

Privalote dalyvauti vykdamas ikiteisminį tyrimą. Ar ikiteisminio tyrimo procese galima dalyvauti naudojantis vaizdo ryšio arba konferencijų telefonu priemonėmis, sprendžia tyrimą atliekantis pareigūnas.

Ar galiu būti išsiųstas į savo valstybę?

Toks reikalavimas įstatyme neįtvirtintas, tačiau išsiuntimas iš Latvijos Respublikos gali būti skirtas kaip bausmė. Išsiuntimas gali būti vykdomas tik remiantis teismo nutartimi.

Ar būsiu laikomas suimtas, ar būsiu paleistas?

Sprendimą dėl jūsų suėmimo ikiteisminio tyrimo teisėjas turi priimti per 48 valandas nuo jūsų sulaikymo. Galite būti suimtas, jei už padarytą nusikaltimą jums gali būti skirta laisvės atėmimo bausmė ir jokiais kitomis kardomosiomis priemonėmis negalima užtikrinti, kad:

- nevenssite ikiteisminio tyrimo, teismo ar sprendimo vykdymo;
- netrukdysite ikiteisminiam tyrimui;
- nedarysite kitų nusikaltimų.

Prieš priimdamas sprendimą dėl jūsų suėmimo, ikiteisminio tyrimo teisėjas jus išklausys. Turite teisę teikti dokumentus, patvirtinančius, kad jūsų suėmimas yra nepagrįstas. Jums bus užtikrintas advokato ir vertėjo dalyvavimas.

Ar galiu išvykti iš šalies, kai vykdomas ikiteisminis tyrimas?

Iš šalies galite išvykti tik gavęs tyrimą vykdančio pareigūno leidimą (dažniausiai raštišką).

Ar bus pareikalauta, kad pateikčiau pirštų antspaudus, genetinės medžiagos (DNR) (pvz.: plaukų, seilių) mėginių arba kitokių kūno skysčių?

Informaciją apie savo [teises rasite spustelėję šią nuorodą](#).

Ar gali būti vykdoma kūno apžiūra?

Informaciją apie savo [teises rasite spustelėję šią nuorodą](#).

Ar krata gali būti atlikta mano namuose, verslo patalpose, automobilyje ir t. t.?

Informaciją apie savo [teises rasite spustelėję šią nuorodą](#).

Ar galiu pateikti skundą?

Ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimą turite teisę apskųsti teismo pirmininkui. Tyrėjo / prokuroro veiksmus galite apskųsti vadovaujantiems arba atitinkamai vyresniajam prokurorui.

Skundus dėl tyrėjo, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimų turite pateikti per 10 dienų, tačiau dėl jų veiksmų galite skųstis per visą ikiteisminio tyrimo procesą.

Skundą galite pateikti ta kalba, kurią mokate. Skundas turi būti peržiūrėtas per dešimt dienų nuo gavimo dienos. Jei skundas surašytas ne valstybine kalba, terminas skaičiuojamas nuo jo vertimo atlikimo dienos. Jums apie tai bus pranešta.

Ar galiu prisipažinti kaltas dėl visų arba kai kurių kaltinimų prieš teisiąjį posėdį?

Ikiteisminio tyrimo / [patraukimo baudžiamojon atsakomybėn](#) metu turite teisę prisipažinti kaltas dėl kurio nors vieno kaltinimo, visų arba kai kurių kaltinimų.

Jei prisipažinsite kaltas, tai bus laikoma atsakomybę lengvinančia aplinkybe, todėl gali būti paskirta švelnesnė bausmė arba tai gali būti pagrindas baudžiamajai bylai nutraukti. Jei bendradarbiaujate su tyrėju / prokuroru, gali būti skirtos ne tokios griežtos kardamosios priemonės / paleidimas iš areštinės.

Ar kaltinimai gali būti pakeisti prieš teisminį bylos nagrinėjimą?

Jei prokuroras gauna papildomų įrodymų, jums pateikti kaltinimai gali būti pakeisti. Pirminiai kaltinimai turi būti pakeisti, jei paaiškėjo, kad jie neteisingi. Tokiu atveju prokuroras nutrauks bylą dėl tos kaltinimų dalies. Jums bus pareikšti nauji kaltinimai.

Ar man gali pateikti kaltinimus dėl nusikaltimo, kuriuo jau buvau kaltintas kitoje valstybėje narėje?

Kaltinimai jums gali būti pateikti, tačiau negalite būti teisiamas ir nuteistas, jei už tą patį nusikaltimą jau buvote teisiamas ir nuteistas kitoje valstybėje.

Ar būsiu informuotas apie prieš mane liudijančius liudytojus?

Būsime informuotas apie liudytojus, liudijančius prieš jus. Užbaigus ikiteisminį tyrimą, prieš atiduodant bylą teismui, prokuroras pateiks jums bylos medžiagą ir turėsite galimybę susipažinti su liudytojų pareiškimais.

Ar gausiu informaciją apie įrodymus prieš mane?

Gausite bylos medžiagą, kurioje bus visi įrodymai, kuriuos prokuroras ruošiasi panaudoti prieš jus teisme. Prokuroras jums pateiks bylos medžiagos kopiją.

Už šį nusikaltimą jau buvo nuteistas kitoje valstybėje narėje. Kas dabar bus?

Už tą patį nusikaltimą negalėsite būti teisiamas Latvijos Respublikoje. Europos Sąjungos valstybėse narėse taikomas dvigubą nubaudimą draudžiantis (*ne bis in idem*) principas.

Ar bus reikalaujama informacijos apie mano teistumą?

Bus pareikalauta informacijos apie jūsų teistumą.

2. Patraukimas baudžiamojon atsakomybėn

Patraukimo baudžiamojon atsakomybėn paskirtis

Patraukiant baudžiamojon atsakomybėn yra nustatomas nusikaltimas, asmuo, kuriam turi būti pareikšti kaltinimai dėl to nusikaltimo, ir priimamas sprendimas, ar byla gali būti nutraukta, užbaigta arba atiduota teismui. Su jumis dirbs [prokuroras](#).

Bendras [ikiteisminiam tyrimui](#) ir patraukimui baudžiamojon atsakomybėn nustatytas terminas priklauso nuo nusikaltimo, kuriuo esate įtariamas, sunkumo (nuo 6 iki 22 mėnesių, numatant galimybę jį pratęsti dar 6 mėnesiams). Jei šio termino nepakanka, visos kardamosios priemonės ir jūsų nuosavybės teisių suvaržymai turi būti panaikinti.

Ar būsiu informuotas apie tai, kas vyksta?

Tyrimo veiksmus (jie gali būti tokie patys kaip ir per ikiteisminį tyrimą) atliekantis prokuroras turi jus informuoti apie tai, kas vyksta.

Ar bus skirtas vertėjas, jei nemoku vietos kalbos?

Jei nemokate vietos kalbos, jums bus suteiktos vertėjo paslaugos. Tuo pasirūpins prokuroras. Vertėjas išvers viską, kas būtina: dokumentus, jūsų pokalbį su prokuroru ir advokatu bei jūsų parodymus.

Kuriuo etapu galėsiu pasikalbėti su advokatu?

Jei nemokate vietos kalbos, patartina turėti advokatą, nes vietos situacija ir įstatymai jums gali būti nežinomi. Procese dalyvaujančiam užsienio advokatui patartina atstovauti kartu su vietos advokatu. Advokatą galite pasirinkti pats arba galite paprašyti prokuroro skirti budintį advokatą.

Vertėjo paslaugos bus suteiktos kuo skubiau, nes vertėjo dalyvavimas būtinas ir apklausai, ir tam, kad jums būtų paaiškinta situacija, ir t. t.

Ar bus reikalaujama, kad pateikčiau informaciją? Ar turėčiau ją pateikti?

Turite teisę pateikti informaciją, tačiau tai nėra jūsų pareiga. Turite teisę tylėti, ir tai negali būti panaudota prieš jus ar vertinama kaip atsisakymas bendradarbiauti.

Kas bus, jei pasakysiu ką nors, kas gali būti panaudota prieš mane teisme?

Jūsų parodymai bus vertinami kartu su kitais byloje esančiais įrodymais. Neprivalote duoti parodymų prieš save. Turite teisę daryti pareiškimus, kurie, jūsų nuomone, yra būtini. Turite teisę atsisakyti duoti parodymus.

Ar galiu susisiekti su šeimos nariu arba draugu?

Jei esate suimtas, turite teisę prašyti prokuroro nedelsiant pranešti jūsų šeimos nariams, kitiems giminaičiams arba mokymosi įstaigai ir kt.

Ar galiu kreiptis į gydytoją, jei tai būtina?

Taip. Vykdamas baudžiamąjį persekiojimą užtikrinama žmogaus teisių apsauga.

Ar galiu susisiekti su savo ambasada, jei esu iš kitos šalies?

Turite teisę reikalauti, kad būtų pranešta jūsų ambasadai / konsulatui.

Esu iš kitos valstybės. Ar privalau dalyvauti atliekant tyrimo veiksmus?

Privalote dalyvauti, kai vykdomas baudžiamasis persekiojimas. Ar, atliekant tyrimo veiksmus, galima dalyvauti naudojantis vaizdo ryšio arba konferencijų telefonu priemonėmis, sprendžia prokuroras.

Ar galiu būti išsiųstas į savo valstybę?

Šis reikalavimas įstatymuose neįtvirtintas, tačiau nustatyta tokia papildoma bausmė: išsiuntimas iš Latvijos Respublikos. Jis gali būti vykdomas tik [remiantis teismo nutartimi](#).

Ar būsiu laikomas suimtas, ar būsiu paleistas?

Sprendimą dėl jūsų suėmimo priima ikiteisminio tyrimo teisėjas. Galite būti suimtas, jei už padarytą nusikaltimą jums gali būti skirta laisvės atėmimo bausmė ir jokiais kitomis kardomosiomis priemonėmis neįmanoma užtikrinti, kad nevenssite ikiteisminio tyrimo, teismo ar sprendimo vykdymo, netrukdysite tyrimui ir nedarysite naujų nusikaltimų.

Prieš priimdamas sprendimą dėl jūsų suėmimo, ikiteisminio tyrimo teisėjas jus išklausys. Turite teisę teikti dokumentus, patvirtinančius, kad jūsų suėmimas yra nepagrįstas. Jums bus užtikrintas advokato ir vertėjo dalyvavimas.

Ar galiu išvykti iš šalies, kol vykdomas ikiteisminis tyrimas?

Iš šalies galite išvykti tik gavęs prokuroro leidimą (dažniausiai raštišką).

Ar bus pareikalauta, kad pateikčiau pirštų antspaudus, genetinės medžiagos (DNR) (pvz.: plaukų, seilių) mėginių arba kitokių kūno skysčių?

Informaciją apie [teises rasite spustelėję šią nuorodą](#).

Ar gali būti vykdoma kūno apžiūra?

Informaciją apie [teises rasite spustelėję šią nuorodą](#).

Ar krata gali būti atlikta mano namuose, verslo patalpose, automobilyje ir t. t.?

Informaciją apie [teises rasite spustelėję šią nuorodą](#).

Ar galiu pateikti skundą?

Ikteisminio tyrimo teisėjo sprendimą turite teisę apskųsti teismo pirmininkui. Prokuroro veiksmus galite apskųsti aukštesniajam prokurorui.

Skundus dėl prokuroro / ikteisminio teisėjo sprendimų turite pateikti per 10 dienų. Skundai dėl prokuroro veiksmų gali būti reiškiami per visą tyrimo procesą.

Skundą galite pateikti ta kalba, kurią mokate. Skundas turi būti peržiūrėtas per dešimt dienų nuo gavimo dienos. Jei skundas surašytas ne valstybine kalba, terminas skaičiuojamas nuo jo vertimo atlikimo dienos. Jums apie tai bus pranešta.

Ar galiu prisipažinti kaltas dėl visų arba kai kurių kaltinimų prieš teisiamaį posėdį?

Ikteisminio tyrimo / patraukimo baudžiamojon atsakomybėn metu turite teisę prisipažinti kaltas dėl kurio nors vieno kaltinimo, visų arba kai kurių kaltinimų.

Jei prisipažinsite kaltas, tai bus laikoma atsakomybę lengvinančia aplinkybe, todėl gali būti paskirta švelnesnė bausmė. Jei pripažinsite kaltas ir bendradarbiausite su tyrėju / prokuroru, gali būti skirtos ne tokios griežtos kardamosios priemonės / paleidimas iš areštinės.

Prisipažinus kaltę, baudžiamoji byla gali būti užbaigta. Galima bylos baigtis:

- sąlyginis atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės;
- prokuroro sprendimas dėl taikytinos bausmės;
- susitarimas su prokuroru dėl kaltės pripažinimo ir taikytinos bausmės, kuris bus tvirtinamas teismo ir t. t.

Ar kaltinimai gali būti pakeisti prieš teisminį bylos nagrinėjimą?

Jei prokuroras gauna papildomų įrodymų, jums pateikti kaltinimai gali būti pakeisti. Kaltinimai gali būti pakeisti, prokurorui pripažinus, jog paaiškėjo, kad kaltinimai neteisingi. Tokiu atveju prokuroras nutrauks baudžiamąjį persekiojimą dėl tos kaltinimų dalies. Jums bus pareikšti nauji kaltinimai.

Ar man gali pateikti kaltinimus dėl nusikaltimo, kuriuo jau buvau kaltintas kitoje valstybėje narėje?

Kaltinimai jums gali būti pateikti, tačiau negalite būti teisiamas ir nuteistas, jei už tą patį nusikaltimą jau buvote teisiamas ir nuteistas kitoje valstybėje.

Ar būsiu informuotas apie prieš mane liudijančius liudytojus?

Būsime informuotas apie liudytojus, liudijančius prieš jus. Užbaigus tyrimą, prieš atiduodant bylą teismui, prokuroras pateiks jums bylos medžiagą.

Ar gausiu informaciją apie įrodymus prieš mane?

Gausite bylos medžiagą, kurioje bus visi įrodymai, kuriuos prokuroras ruošiasi panaudoti prieš jus teisme. Prokuroras jums pateiks bylos medžiagos kopiją.

Už šį nusikaltimą jau buvo nuteistas kitoje valstybėje narėje. Kas dabar bus?

Už tą patį nusikaltimą negalėsite būti teisiamas Latvijos Respublikoje. Europos Sąjungos valstybėse narėse taikomas dvigubą nubaudimą draudžiantis (*ne bis in idem*) principas.

Ar bus reikalaujama informacijos apie mano teistumą?

Taip, bus pareikalauta informacijos apie jūsų teistumą.

3. Tam tikri procesiniai veiksmai

Ar bus pareikalauta, kad pateikčiau pirštų antspaudus, genetinės medžiagos (DNR) (pvz.: plaukų, seilių) mėginių arba kitokių kūno skysčių?

Iš jūsų gali būti pareikalauta duoti pirštų antspaudus ar DNR mėginius. Jei bus būtina tiriant tam tikrą nusikaltimą, gali būti iš jūsų pareikalauta kitų kūno skysčių mėginių ir jie gali būti paimti.

Jei ekspertizė susijusi su jumis, su jos išvada turite teisę susipažinti prieš ją atiduodant vykdyti. Klausimus apie ekspertizę turite teisę užduoti prieš ekspertizės vykdymą.

Privalote leisti, kad būtų atlikta jūsų apžiūra. Turite duoti arba leisti paimti mėginius palyginamajai ekspertizei.

Jei mėginus palyginamajai ekspertizei duosite savo noru, į tai bus atsižvelgta. Turite teisę būti informuojamas apie tai, kas fiksuojama, ir, prieš pasirašydamas protokolą, galite prašyti įrašyti tai, kas, jūsų nuomone, yra būtina. Jei palyginamajai ekspertizei neleisite paimti mėginių, jie bus paimti panaudojus prievartos priemones, remiantis ikiteisminio tyrimo teisėjo sprendimu.

Ar gali būti vykdoma kūno apžiūra?

Gali būti apžiūrėta, ar ant jūsų kūno yra nusikalstamos veikos pėdsakų, kokių nors ypatingų žymių ar požymių ir t. t. Kūno apžiūrą gali atlikti tik tos pačios lyties asmuo / gydytojas. Bus surašomas kūno apžiūros protokolai. Turite teisę apie tai būti informuotas ir pateikti pastabų.

Jei įtariama, kad jūsų drabužiuose, daiktuose, kūne arba jo ertmėse yra paslėptų tyrimui svarbių daiktų ar dokumentų, galite būti apžiūrėtas. Dalyvaujant gydytojui, kūno apžiūrą gali atlikti tik tos pačios lyties asmuo. Jei esate suimtas, sprendimas atlikti kūno apžiūrą nebūtinai. Jei apžiūra atliekama apieškant patalpą arba vietovę ir tuo metu jūs ten esate, taip pat nereikalaujama sprendimo atlikti kūno apžiūrą.

Ar krata gali būti atlikta mano namuose, verslo patalpose, automobilyje ir t. t.?

Krata gali būti atlikta jūsų namuose, verslo patalpose, automobilyje ir t. t. Nutartį dėl kratos priima ikiteisminio tyrimo teisėjas arba teismas, tačiau skubiais atvejais pakanka prokuroro patvirtinto tyrėjo sprendimo.

Jei nesate sulaikytas, jūs arba pilnametis jūsų šeimos narys turi teisę dalyvauti per kratą, ypač jei ji atliekama jūsų oficialioje gyvenamojoje vietoje / darbo vietoje. Jei jūs arba pilnametis jūsų šeimos narys per kratą dalyvauti negali, turi būti pakviestas vietos savivaldybės atstovas arba patalpų / pastato valdytojas.

Prieš kratą turite teisę būti informuotas apie nutartį (sprendimą) dėl kratos, o tyrėjas šią nutartį (sprendimą) privalo jums pateikti. Visi per kratą rasti ir paimami daiktai turi būti, jei įmanoma, jums parodomi, užregistruojami, supakuojami ir užantspauduojami.

Turite teisę reikalauti, kad būtų atkurta, jei tai įmanoma, ankstesnė kratos vietos būklė. Turite teisę būti informuotas apie kratos protokolą, pareikšti pastabas ir pareikalauti, kad jos būtų įrašytos į protokolą. Turite teisę, kad per kratą dalyvautų advokatas ir vertėjas.

Susijusios nuorodos

[Baudžiamojo proceso įstatymas](#)

[Baudžiamasis įstatymas](#)

[Valstybės policija](#)

[Prokuratūra](#)

[Bausmių registro įstatymas](#)

[Suėmimo tvarkos įstatymas](#)

[Kardomojo kalinimo įstatymas](#)

[Advokatūros įstatymas](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 26/06/2012

3 - Mano teisės teismo proceso metu

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (lv) neseniai atlikta pakeitimų. Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Kur vyks teisminis bylos nagrinėjimas?

Byla bus nagrinėjama [rajo / miesto apylinkės teisme](#) arba labai sunkaus nusikaltimo atveju – [apygardos teisme](#). Paprastai vieta priklauso nuo nusikaltimo padarymo vietos. Jums bus įteiktas raštiškas pranešimas.

Bylos, išskyrus tam tikras išimtis (lytinius nusikaltimus, būtinybę apsaugoti valstybės paslaptis ir kt.), nagrinėjamos viešuose teismo posėdžiuose.

Bylą pirmosios instancijos teisme nagrinėja vienas teisėjas, tačiau teismo pirmininkas gali pareikalauti, kad bylą nagrinėtų trijų profesionalių teisėjų kolegija. Sprendimą byloje priima teisėjas / kolegija.

Ar kaltinimai gali būti pakeisti nagrinėjant bylą teisme?

Bylą nagrinėjant teisme, prokuroras gali pakeisti kaltinimus sunkesniais arba švelnesniais.

Jei prokuroras kaltinimus pakeičia švelnesniais, tačiau faktiniai įrodymai nepasikeičia, naujieji kaltinimai įrašomi į teismo posėdžio protokolą.

Jei kaltinimai pakeičiami švelnesniais ir faktiniai įrodymai pasikeičia arba jei kaltinimai pakeičiami sunkesniais, bet faktiniai įrodymai nepasikeičia, naujieji kaltinimai turi būti įrašomi į teismo posėdžio protokolą. Galite reikalauti, kad jie būtų pateikti raštu.

Jei prokuroras pakeičia kaltinimus sunkesniais, radus naujų su nusikaltimu susijusių įrodymų, teismas gali paskelbti pertrauką, o prokuroras naujus kaltinimus turi pateikti teismui per vieną mėnesį

Informacija apie naujus kaltinimus bus atsiųsta jums, jūsų advokatui, nukentėjusiajam ir nukentėjusiojo atstovui, taip pat bus nurodyta teismo posėdžio data.

Kas bus, jei prisipažinsiu kaltas dėl visų arba kai kurių kaltinimų?

Jei kaltinamasis prisipažįsta kaltas, gali būti skiriama mažesnė bausmė. Tai taikoma ir tuo atveju, kai prisipažįstama dėl dalies kaltinimų.

Jei prisipažinsite kaltas dėl visų kaltinimų, byla gali būti nagrinėjama netikrinant įrodymų ir vertinant tik tuos įrodymus, kurie susiję asmeniškai su jumis ir su žalos atlyginimu. Tokiu atveju galimybės apskųsti teismo nuosprendį ribotos.

Ar privalau dalyvauti teisiame posėdyje?

Teismo posėdžiuose privalote dalyvauti tol, kol bus priimtas nuosprendis. Galite prašyti, kad byla būtų nagrinėjama jums nedalyvaujant, tačiau tokiu atveju privalo dalyvauti jūsų atstovas.

Jei esate kitoje valstybėje ar jūsų buvimo vieta nežinoma arba posėdyje dalyvauti negalite, byla gali būti nagrinėjama *in absentia* (t. y. jums nedalyvaujant).

Neturite teisės teisiame posėdyje dalyvauti būdamas kitoje valstybėje narėje, pasinaudodamas vaizdo ryšio priemonėmis.

Ar man bus suteiktos vertėjo paslaugos per teisiame posėdyje?

Teismas jums užtikrins vertėjo paslaugas.

Ar turėsiu advokatą, kuris atstovautų man teisiame posėdyje?

Dėl būtinybės turėti advokatą sprendžiate pats. Advokatą privaloma turėti, jei:

- esate nepilnametis / neveiksnius / turite mokymosi sutrikimų;
- priimamas sprendimas dėl priverčiamųjų medicinos priemonių taikymo;
- negalite pasinaudoti procesinėmis teisėmis dėl fizinių ar psichinių trūkumų;
- esate neraštingas / žemo išsilavinimo ir dėl to negalite naudotis savo procesinėmis teisėmis;
- prasidėjo derybos dėl susitarimo su prokuroru;
- byla nagrinėjama jums nedalyvaujant.

Šiais nurodytais atvejais jums bus paskirtas advokatas, bet jo galite atsisakyti, išskyrus priverčiamųjų medicinos priemonių taikymo atveju. Turite teisę reikalauti kito advokato.

Ar turiu teisę pasisakyti teisiame posėdyje?

Turite teisę teisme teikti įrodymus ir pareikšti savo nuomonę. Įrodymų teikimas nėra jūsų pareiga, ir tai negali būti laikoma atsisakymu bendradarbiauti su teismu. Turite teisę teismui pateikti raštiškus įrodymus, ir teismas juos garsiai perskaitys. Neprivalote duoti parodymų prieš save: jūsų kaltę privalo įrodyti prokuroras.

Neprivalote sakyti tiesos. Nauja byla jums negali būti keliama dėl to, kad sąmoningai davėte neteisingus parodymus ar pateikėte neteisingus įrodymus arba atsisakėte juos duoti ar pateikti. Į jūsų elgesį gali būti atsižvelgta skiriant bausmę, tačiau tai negali būti laikoma atsakomybę sunkinančia aplinkybe.

Kokios yra mano teisės dėl prieš mane turimų įrodymų?

Teismo posėdyje galite teikti naujus įrodymus savo alibi pagrįsti, ginčyti baudžiamąją atsakomybę, sušvelninti kaltę ir ginčyti kaltinimą palaikančios proceso šalies įrodymus.

Turite teisę užduoti klausimus liudytojams ir nukentėjusiajam, prašyti iškviesti liudytojus, įskaitant liudytojus, kurie pirmiau nebuvo apklausti, teikti dokumentus, fizinius ir elektroninius įrodymus, prašyti teismo išreikalauti objektus ir dokumentus.

Įrodymus galite teikti per visą bylos nagrinėjimo teisme procesą tol, kol teismas paskelbs, kad teismo tyrimas baigtas.

Turite teisę naudotis privataus detektyvo paslaugomis. Teismas, nagrinėdamas bylą, įvertina įrodymų visumą.

Tik išklauses kitų proceso šalių nuomonės, teismas priims sprendimą į teismą iškviesti jūsų prašomus liudytojus. Jei jūsų prašymas bus atmestas, galite jį pateikti pakartotinai.

Jūs ir jūsų advokatas turi teisę užduoti klausimus visiems liudytojams byloje. Jų įrodymai analizuojami dėl gynybos argumentų, kuriuos pateiksite jūs arba jūsų advokatas.

Į kokią informaciją apie mano teistumą bus atsižvelgta?

Bus atsižvelgta į informaciją apie neišnykusį teistumą. Teistumo duomenyse dėl senaties panaikintas teistumas gali būti laikomas jūsų asmenį apibūdinančia aplinkybe. Į tokį teistumą atsižvelgiama priimant sprendimą dėl bausmės ir suėmimo.

Informacijos apie jūsų teistumą bus pareikalauta vykdant [ikiteisminį tyrimą](#) ir [traukiant baudžiamojon atsakomybėn](#). Ši informacija gali būti pateikta nagrinėjant bylą teisme. Teismas į jūsų teistumą atsižvelgs priimdamas nuosprendį.

Teisės aktuose yra numatyta galimybė susisiekti su kitos valstybės narės kompetentingomis institucijomis ir iš jų pareikalauti informacijos apie jūsų teistumą toje valstybėje.

Kuo baigiasi teisminis bylos nagrinėjimas?

Teismas priims išteisinamąjį ar apkaltinamąjį nuosprendį arba priims sprendimą baudžiamąją bylą nutraukti, jei įvertinus aplinkybes bus nustatyta, kad bylos nagrinėjimas neturėtų būti tęsiamas. Taip gali įvykti, jei nėra pakankamai įrodymų kaltinimams pagrįsti arba jei prokuroras atsisakys kaltinimų.

Galimos bausmės:

- laisvės atėmimas (nuo 3 mėnesių iki 15 metų, o už sunkius nusikaltimus – iki 20 metų arba laisvės atėmimas iki gyvos galvos);
- viešieji darbai (nuo 40 iki 280 valandų);
- bauda (3–200 minimalaus gyvenimo lygio dydžio);
- turto konfiskavimas (turtas paimamas neatlyginamai valstybės nuosavybėn);
- išsiuntimas iš Latvijos (papildoma bausmė: uždraudimas atvykti nuo 3 iki 10 metų);
- teisių apribojimas (papildoma bausmė: draudimas dirbti tam tikrą darbą, užsiimti tam tikra veikla / profesija, eiti tam tikras pareigas, gauti įstatyme nustatytus leidimus / licencijas 1–5 metų terminui);
- probacija (1–3 metai).

Koks yra nukentėjusiojo vaidmuo teisiame posėdyje?

Asmuo yra pripažįstamas nukentėjusiuoju tyrėjo / prokuroro sprendimu remiantis raštišku to asmens prašymu. Teismas asmenį nukentėjusiuoju gali pripažinti iki bylos nagrinėjimo teisme pradžios.

Nukentėjusysis gali paduoti prašymą atlyginti nuostolius, teikti įrodymus, daryti įtaką bylos eigai (susitaikyti su kaltinamuoju, duoti sutikimą prokuroro sudaromam susitarimui dėl baudmės ir t. t.).

Nukentėjusysis teisme turi teisę pareikšti savo nuomonę dėl baudmės ir žalos, kurią reikalaujama atlyginti. Nukentėjusysis gali apskųsti pirmosios instancijos teismo nuosprendį ir Apeliacinio teismo nutartį.

Susijusios nuorodos

[Baudžiamojo proceso įstatymas](#)

[Baudžiamasis įstatymas](#)

[Bausmių registro įstatymas](#)

[Suėmimo tvarkos įstatymas](#)

[Detektyvų veiklos įstatymas](#)

[Latvijos teismai](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 26/06/2012

4 - Mano teisės teismui priėmus nuosprendį

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([lv](#)) neseniai atlikta pakeitimų. Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Ar galiu pateikti skundą?

Turite teisę apskųsti [pirmosios instancijos teismo nuosprendį](#), pareiškdamas apeliacinį skundą per 10 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Teismas gali pratęsti šį terminą iki 20 dienų.

Apeliacinis skundas turi būti pareiškiamas viena instancija aukštesniam teismui ([apygardos teismo](#) baudžiamųjų bylų kolegijai / [Aukščiausiojo Teismo](#) baudžiamųjų bylų kolegijai), tačiau jis pateikiamas sprendimą priėmusiam teismui.

Nėra galimybės pateikti atskirus skundus dėl žodinių / raštinųjų teisiama jame posėdyje priimtų sprendimų. Juos galima apskųsti tada, kai skundžiama teismo nutartis.

Apeliacinį skundą galite pareikšti, jei manote, kad teismo sprendimas neteisingas. Pavyzdžiui: per griežta baudmė, netinkamas teisinis jūsų elgesio vertinimas (pritaikytas netinkamas Baudžiamojo įstatymo straipsnis / straipsnio dalis ir t. t.).

Kokie bus padariniai, jei pateiksiu skundą?

Jei pateikiate apeliacinį skundą, sprendimas vykdyti nepradedamas. Jei esate uždarytas į areštinę, 10–20 dienų terminas apeliaciniam skundui pateikti bus pradėtas skaičiuoti nuo tos dienos, kai jums įteikiamas sprendimas jums suprantama kalba.

Jei turite sveikatos problemų arba yra tam tikrų šeiminių aplinkybių, dėl kurių būtina jus paleisti iš laisvės atėmimo vietos, galite prašyti peržiūrėti laisvės atėmimo pagrindus. Teismas neprivalo patenkinti šio prašymo.

Teismas jus informuos apie apeliacinio skundo nagrinėjimo pradžios dieną. Jokio nustatyto termino nėra, tačiau teismai laikosi taisyklės, kad skundai būtų išnagrinėti kuo greičiau.

Turite teisę apeliaciniame skunde pateikti naujų įrodymų, paaiškindamas, kodėl tokius įrodymus būtina nagrinėti, ir nurodydamas priežastis, dėl kurių jų nepateikėte pirmosios instancijos teisme. Turite teisę prašyti, kad Apeliacinis teismas įrodymus ištirtų, jei manote, kad tai svarbu apeliaciniam skundui pagrįsti.

Kas vyks nagrinėjant apeliacinį skundą?

Į teismo posėdį, kuriame nagrinėjamas apeliacinis skundas, kviečiamos šios bylos šalys: prokuroras, visi teismo sprendimą apskundę asmenys, gynėjai / atstovai. Jūsų skundą nagrinės trijų profesionalių teisėjų kolegija.

Teismo posėdyje bus nagrinėjamas tik jūsų skundas, išskyrus tuos atvejus, kai teismas abejoja dėl pirmosios instancijos teismo išvadų.

Nagrinėdamas apeliacinį skundą, teismas gali priimti vieną iš penkių sprendimų:

- palikti galioti pirmosios instancijos teismo sprendimą; jį panaikinti ir priimti naują sprendimą;
- panaikinti sprendimo dalį ir dėl tos dalies priimti naują sprendimą;
- sprendimą panaikinti ir nutraukti bylą;
- sprendimą arba jo dalį panaikinti ir grąžinti bylą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

Kas atsitiks, jei apeliacinis skundas bus patenkintas arba atmestas?

Jei jūsų skundas bus patenkintas ir niekas kitas (prokuroras / nukentėjęsysis) neapskųs teismo sprendimo kasacine tvarka, Apeliacinio teismo sprendimas įsiteisės.

Jei jūsų skundas nebus patenkintas, turėsite teisę Apeliacinio teismo nutartį arba sprendimą apskųsti kasacine tvarka [☞ Aukščiausi ojo Teismo Senato baudžiamųjų bylų skyriui](#). Kasacinis skundas turi būti pateiktas per 10 dienų nuo Apeliacinio teismo nutarties įteikimo dienos. Teismas gali pratęsti šį terminą iki 20 dienų.

Jei esate išteisinamas arba byla nutraukiama dėl kitų teisinių priežasčių, turite teisę reikalauti kompensacijos.

Jei jūsų skundas bus patvirtintas, teistumo duomenys bus saugomi [☞ Latvijos vidaus reikalų ministerijos informacijos centre](#).

Kasacinio skundo pateikimui taikomi labai griežti reikalavimai: turite pateikti įrodymus, kad padarytas esminis baudžiamosios teisės / baudžiamąjo proceso teisės pažeidimas.

Jei įsigaliojus nutarčiai / sprendimui paaiškėja naujos aplinkybės, kai kuriais atvejais turite teisę prašyti, kad baudžiamoji byla būtų nagrinėjama iš naujo. Tokiai peržiūrai terminai netaikomi.

Tam tikrais atvejais (jei padarytas esminis baudžiamosios teisės / baudžiamąjo proceso teisės pažeidimas) prašymą peržiūrėti įsiteisėjusią nutartį / sprendimą gali pateikti jūsų advokatas, net jei jūs nepareiškėte kasacinio skundo. Tokiam prašymui pateikti terminai netaikomi.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas įsiteisėja ir tampa galutinis, jei jis neapskųstas apeliacine / kasacine tvarka. Apeliacinio teismo nutartis / sprendimas įsiteisėja ir tampa galutinis, jei jis neapskųstas kasacine tvarka. Kasacinio teismo sprendimas įsiteisėja ir tampa galutinis tą dieną, kai išnagrinėjama byla.

Esu iš kitos valstybės narės. Ar pasibaigus teismo procesui galiu būti išsiųstas iš šalies?

Jei esate nuteistas laisvės atėmimo bausme, po teismo galite būti išsiųstas į savo valstybę, jei kompetentinga valstybės institucija kreipėsi dėl jūsų ekstradicijos ir tam pritarė [☞ Latvijos generalinė prokuratūra](#) arba priešingai, jei prokuratūra kreipėsi į jūsų valstybę prašydama jus perimti bausmei atlikti. Jūsų perdavimas nėra savaiminis.

Perdavimo sąlygos yra šios:

- turite būti pilietis tos valstybės, kurioje bus atliekama bausmė;
- teismo sprendimas turi būti įsiteisėjęs;
- jums turi būti likę atlikti ne trumpesnę kaip 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmę;
- nusikaltimas turi būti laikomas nusikaltimu jūsų valstybėje;
- turite būti išreiškęs pageidavimą atlikti bausmę savo valstybėje / davęs sutikimą dėl perdavimo.

Laisvės atėmimo vietos administracija jus informuos apie teisę prašyti jus perduoti bausmei atlikti per 10 dienų nuo nutarties pateikimo vykdyti perdavimą gavimo dienos. Prašymą turite pateikti raštu Latvijos generalinei prokuratūrai.

Jei bausmės savo valstybėje atlikti nenorite / nesutinkate su šiuo savo valstybės institucijų prašymu, turite pateikti raštišką atsisakymą Latvijos generalinei prokuratūrai. Prašymas dėl perdavimo turi būti išnagrinėtas per 10 dienų.

Informacija apie kaltinimus ir teistumą

Informacija apie jūsu teistumą Latvijoje be jūsu sutikimo saugoma [Latvijas vidaus reikalų ministerijos informacijos centro](#) registro duomenų bazėje tol, kol teistumas išnyksta arba yra panaikinamas. Jei jums paskirta administracinė nuobauda, įrašas saugomas vienerius metus nuo nuobaudos atlikimo ir yra perkeliamas į registro archyvo duomenų bazę. Galimybės pareikšti skundą nėra.

Susijusios nuorodos

[Baudžiamojo proceso įstatymas](#)

[Baudžiamasis įstatymas](#)

[Latvijos teismai](#)

[Bausmių registro įstatymas](#)

[Žalos, padarytos už procesą atsakingų asmenų, atlyginimo įstatymas](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 26/06/2012

5 - Kelių eismo taisyklių pažeidimai

Kaip nagrinėjami Kelių eismo taisyklių pažeidimai?

Jei nustatyta greitį (50 km/h gyvenvietėse ir 90 km/h ne gyvenvietėse) viršijote 20 km/h, [policijos pareigūnas](#) gali jus įspėti ir skirti jums 5 Latvijos latų baudą.

Jei nustatyta greitį viršijote 21–30 km/h, policijos pareigūnas gali jus įspėti ir skirti jums 20 Latvijos latų baudą.

Kuo daugiau viršijate nustatyta greitį, tuo didesnė bauda jums gali būti skirta – iki 300 Latvijos latų ir 3–6 mėnesiams atimta teisė vairuoti automobilį.

Jei automobilį pastatė draudžiamoje vietoje, policijos pareigūnas jus gali nubausti 20 Latvijos latų bauda.

Jei vairavote neturėdamas vairuotojo pažymėjimo, automobilio registracijos ar techninės apžiūros dokumentų ir t. t., policijos pareigūnas jus gali įspėti ir skirti jums 2 Latvijos latų baudą.

Jei dienos metu vairavote be priekinių žibintų šviesų, policijos pareigūnas gali jus įspėti ir skirti jums 5 Latvijos latų baudą. Už tą patį pažeidimą tamsiu paros metu ar esant blogam matomumui jums gali būti skirta 30 Latvijos latų bauda.

Jei jūs arba jūsų keleivis neprisisegę saugos diržų, policijos pareigūnas gali jus įspėti ir skirti jums 20 Latvijos latų baudą.

Policijos pareigūnas surašo pažeidimo protokolą ir sprendimą dėl nuobaudos gali priimti vietoje. Nuobaudą galite apskųsti aukštesnei institucijai per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos. Šios institucijos sprendimą galite apskųsti [administraciniam apylinkės teismui](#). Skundas turi būti pateiktas per vieną mėnesį.

Pėsčiųjų padarytus pažeidimus nagrinėja municipalinė policija. Už juos gali būti skirta 5–20 Latvijos latų bauda. Sprendimą per vieną mėnesį galite apskųsti administraciniam apylinkės teismui.

Jei vairavote apsvaigęs nuo alkoholio (alkoholio koncentracija kraujyje – 0,2–0,5 promilės) ir nuo jūsų vairuotojo pažymėjimo išdavimo dar nepraėjo dveji metai, policijos pareigūno / rajono / miesto apylinkės teismo skiriama 100–200 Latvijos latų bauda ir atimama teisė vairuoti iki 3 mėnesių. Šį sprendimą per vieną mėnesį galite apskųsti aukštesnei instancijai, o to po – administraciniam apylinkės teismui (jei baudą paskyrė policijos pareigūnas) arba [apygardos teismui](#) (jei baudą paskyrė teisėjas).

Ar šie pažeidimai bus įtraukti į mano teistumo duomenis?

Administracinės nuobaudos bus įtrauktos į jūsų teistumo duomenis. Informacija apie tokias nuobaudas be jūsų sutikimo [Latvijos vidaus reikalų ministerijos informacijos centro duomenų bazėje](#) saugoma vienerius metus nuo nuobaudos paskyrimo, o po to perkeliama į registro archyvo duomenų bazę.

Susijusios nuorodos

[Kelių eismo taisyklės](#)

[Administracinių teisės pažeidimų kodeksas](#)

[Baudžiamojo proceso įstatymas](#)

[Policijos įstatymas](#)

[Teistumo duomenų registro įstatymas](#)

[Valstybės policija](#)

[Kelių eismo saugos valdyba](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 26/06/2012